

Årsrapport 2013

Trafikksikkerhetsprosjektet 18pluss

«Det vi må lære før vi kan gjøre det, det lærer vi ved at vi gjør det.»

Aristoteles

18pluss

INNHOLD

- 1.0. Prosjektet 18pluss
- 2.0. Kjernegruppa
- 3.0. Risikoforståelse
- 4.0. Virkninger av informasjonskampanjer på antall ulykker og adferd
- 5.0. Administrasjon
- 6.0. Aktivitet
- 7.0. Markedsføring
- 8.0. Forsikrings selskapene
- 9.0. Budsjettrammer og ressursbruk
- 10.0. Erfaringer og utfordringer

Trafikksikkerhetsprosjektet 18pluss

18pluss og Trafoen er to av Vest Agder Fylkeskommunes trafikantrrettede tiltak. Begge har eksistert siden 2006. Trafoen er en bygning med filmer knyttet til et pedagogisk opplegg, mens 18pluss er et modulbasert kurs, der Trafoen er den ene modulen. Skadestedsbehandling og Banekjøring med bil er de andre.

Bakgrunnen for prosjektet var den nasjonale handlingsplanen for trafikksikkerhet 2002-2011.

1.3.3. :«*Unge og uerfarne trafikanter er mye mer utsatt for ulykker enn eldre og mer erfarne trafikanter*»,

4.6.: «*Aldersgruppen 17 – 25 år er sterkt overrepresentert blant drepte og hardt skadde i trafikken*»

Fra oppstarten i 2007 har det vært gjennomført totalt 51 kurs, de siste to årene 10 kurs hvert år. Det totale antall deltakere på hvert kurs er inntil 18. Prosjektet har blitt vist frem til ulike besøkende, og ansatte i Statens vegvesen har gjennomført kurset som del av opplæring.

18pluss går et skritt lenger enn Trafoen, der følelsene stimuleres i større grad. 18pluss kurset er mer praktisk, og ungdommene dras med gjennom handlinger der de opplever situasjoner fysisk.

De møtes ved ankomst i klasserom, der de risikovurderer seg selv etter en skalering. De deles deretter inn i tre grupper a maksimum seks stykker. Målet er å få gruppen blandet med tanke på hvilken type risikotager man selv mener man er. Gruppene rullerer så mellom tre poster, banekjøring, skadested og Trafoen. Det brukes 75 min på hver post.

Vi ønsker ingen belæring og ingen pekefinger. Formålet er at den enkelte deltaker skal få en dypere kunnskap om sin egen risiko for å havne i en trafikkulykke, gjennom å få noen opplevelser i de praktiske øvelsene.

18pluss har en egen nettside www.18pluss.no og en Face book side der man ønsker en daglig aktivitet, www.facebook.com/pages/18pluss/360571693770

Ungdom er målgruppa

Målgruppa til 18pluss er ungdom mellom 18-25, som har sertifikat klasse B.

18pluss kommer inn i en tid der målgruppen ikke nåes av noe spesifikt trafikksikkerhetstilbud. De er ferdige med kjøreopplæringen, og ute av videregående skoler. De er ferske sjåførere med lite erfaring, og de er de største risikotagerne. Guttene er mer utsatt enn jentene, og har ofte dårligere impuls kontroll.

Statistikk viser at ungdom mellom 16 til 25 år er massivt overrepresentert i trafikkulykker. Forklaringen på dette er knyttet til tre hovedpunkt:

- De er ferske, uerfarne bilførere.
- Hjernen er umoden og «mangler noen filter».
- De kjører tohjulinger, eller biler som er eldre og dårligere enn gjennomsnittet

Risikoforståelse

Tiltaket har fokus på trafikantenes risikoforståelse. I samfunnets forståelse av trafikksikkerhet snakket man tidligere noe ensidig om holdningsskapende eller -holdningsendrende tiltak. I senere tid har risikoforståelse kommet mer i sentrum. Holdning er bare en del av risikofaktorene hos trafikanten. Adferden påvirkes også av den fysiske, mentale og kunnskapsmessige tilstand, samt forholdet mellom trafikanten, kjøretøyet og omgivelsene.

Nasjonal Tiltaksplan

Nasjonal Tiltaksplan for trafikksikkerhet på veg 2010 – 2013 har hatt utvikling og gjennomføring av risikokurs for ungdom som et viktig satsingsområde.

På Agder er vi i den posisjon at vi har utvikla og gjennomført slike kurs i mange år, knytta rundt Trafoen og 18pluss.

I Arbeidet med Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på veg 2014-2017, understrekes det at *«Fylkeskommunenes trafikksikkerhetsarbeid må synliggjøres bedre og innsatsen bør følges opp på lik linje med de nasjonale aktørenes tiltak»*

Ungdom med ferskt førerkort har 40 ganger høyere risiko enn gjennomsnittsbilisten for å havne i en møte- eller utforkjøringsulykke i følge Trygg trafikk.

I 2011 døde det tre ungdommer i Agder i den aktuelle aldersgruppen, to i Vest- og en i Aust-Agder. Alle var menn. Det var to utforkjøringer og en møteulykke.

I 2012 døde to menn i den aktuelle aldersgruppen i Agder, begge i Vest-Agder, begge er utforkjøringer.

Når rapporten skrives har vi hatt en dødsulykke i aldersgruppen i 2013, en kvinnelig passasjer, føreren var mann, ulykken skjedde i Aust-Agder.

(Tall hentet fra ATL/dødsulykker)

Virkninger av informasjonskampanjer på antall ulykker og adferd

Det foreligger en rekke undersøkelser der virkningen av informasjonskampanjer på antall ulykker er studert. Kampanjer som er rettet mot trafikkulykker i sin alminnelighet, og som oppmuntrer til en generell mer forsiktig adferd har ikke ført til statistisk holdbare endringer i ulykkestall.

(Kilde: TØI)

En forutsetning for at informasjonskampanjer skal føre til færre ulykker, er at trafikantenes adferd endres i en sikrere retning. Undersøkelser viser klart at det er mulig å endre trafikanters adferd i sikrere retning ved hjelp av trafikkantinformasjon og kampanjer. (Kilde: Elliot 1993)

Elliot konkluderer med følgende betingelser for å lykkes med en informasjonskampanje for sikrere adferd i trafikken:

- Det er oppnådd større endringer i adferd når det på forhånd var en lav andel av trafikantene som hadde den ønskede adferden enn når det på forhånd var en høy andel av trafikantene som hadde den ønskede adferden
- Det er oppnådd større endringer i adferd når informasjonen kombineres med økt politikontroll enn når de ikke gjør det
- Kampanjer som klart angir hvilken atferdsendring som er ønsket, og hvorfor det er viktig å endre adferd, fører til større atferdsendringer enn kampanjer som i generelle vendinger oppmuntrer til å være forsiktig og oppmerksom i trafikken

Administrasjon

Det har ikke vært noen endringer i styringsgruppa fra 2012.

Styringsgruppa fra 28.06.12. består av:

Navn	Virksomhet
Egil Strømme	Vest-Agder fylkeskommune
Johan Mjøland	Statens veivesen Vest-Agder
Arild Nærum	Statens veivesen Vest-Agder
Vidar Ose	Vest-Agder fylkeskommune
Ole Rath	Trygg trafikk
Ole Wiktor Olsen	Skandinavisk Trafikksenter AS
Geir Sundet	Trafoen
Marit Bech Olsen	Prosjektleder 18pluss, sekretær

Det har vært avholdt 5 møter med styringsgruppa i 2013. Datoene for møtene i 2013 ble fastsatt på første møte i januar. Det ble også på dette møtet fastslått at årsrapporten for 18pluss skal ligge med som vedlegg når regningene sendes kommunene ved årsslutt.

Møtet i april ble i sin helhet brukt til å se på styringsgruppas funksjon.

Lederne i TS tiltakene 18pluss og Trafoen jobber veldig selvstendig, og faren for å gå tom er stor. Målet med denne dagen var å se hva vi kan tilføre hverandre gjennom bl.a. fag og nettverk

Vi brukte her en innleid konsulent fra Mentor Partner, Anne Hilde Hals, til å lede oss igjennom dagen. Spørsmålene vi ønsket belyst var;

Hva forventes av prosjektleder?

Hva forventer prosjektleder av den enkelt i styringsgruppa?

Hva forventer deltakerne i styringsgruppa av leder for styringsgruppa?

De siste to møtene i 2013 har blitt brukt til å se på mulighet for samordning av tiltakene 18pluss og Trafoen, da det skal tilsettes ny medarbeider i Trafoen. Geir Sundet slutter i stillingen sin her, og går dermed også ut av styringsgruppa fra desember 2013.

18pluss og Trafoen er naturlig knyttet sammen, både fordi det benyttes mange av de samme instruktørene begge steder, og fordi Trafoen inngår som en av modulene i 18pluss.

Det har ikke vært noen fellesmøter med styringsgruppe og instruktører i prosjektet i år.

Modulansvarlige i 18pluss er som i 2012:

Navn	Modul
Marit Bech Olsen	Kursleder/ansvarlig skadested
Peter Zaar	Ansvarlig banekjøring
Eivind Jensen-Tveit	Ansvarlig Trafoen
Morten Bech Olsen	Ansvarlig skadested

Eivind Jensen-Tveit
Modulansvarlig Trafoen

Peter Zaar
Modulansvarlig banen

Morten Bech Olsen
Modulansvarlig skadested

Marit Bech Olsen
Modulansvarlig skadested

Det har ikke vært behov for innleie av vikarer i 2013. Vi har prøvd å gjøre oss mindre sårbare ved fravær, ved at flere er lært opp til flere funksjoner for å kunne dekke opp for hverandre. Vi firer ikke på sikkerhet, og har vært fullt bemannet på alle kursene.

Det har vært ønskelig at prosjektleder er fritatt fra undervisning på kursene

Ungdomsinstruktørene har vært de samme i 2013 som året før:

Navn	Virksomhet
Benedicte Watne Olsen	Student media
Carina Bech Jahnsen	Saksa frisørsalong
Christian Gundersen	Pricewaterhouse Coopers
Steinar Schenk	Student UIA
Sindre Klakegg	Student fagskolen Oslo
Stephan Skotoff	Falken redningstjeneste
Tommy Tofteland	Bertel O Steen
Lene Langeland	Barne -og ungdomsarbeider
Glenn Rinden	Renovasjonsarbeider

Stephan Skotoff

Tommy Tofteland

Steinar Schenk

Christian Gundersen

Sindre Klakegg

Benedicte Watne Olsen

Carina Bech Jahnsen

Lene Langeland

Glenn Rinden

Stephan Skotoff, Glenn Rinden og Steinar Schenk slutter grunnet alder og studier. Carina Bech Jahnsen går ut i barselpermisjon.

Stillingene som ungdomsinstruktør er blitt reklamert for på alle kursene i vår, og også lagt ut på Face book siden til 18pluss. Vi fikk 7 søkere til stillingene, og valgte å gjennomføre et fellesintervju med dem. Til stede på samlingen var prosjektleder og modullederne i Trafoen og på banen. Søkerne var først med og kjørte med modulansvarlig på banen, før vi hadde en samtale i klasserom. Vi plukket deretter ut 4 ungdommer, og ga dem tilbud om stilling som ungdomsinstruktører fra 2014. De har alle deltatt på to kurs hver i høstsesongen, for opplæring, samt på instruktørsamlingen ved sesongslutt.

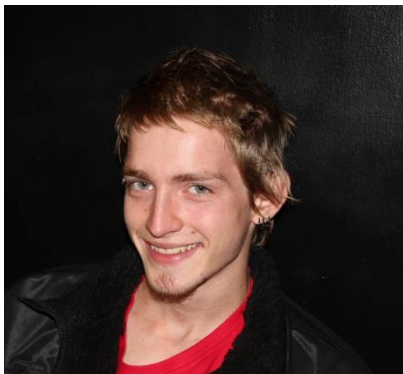
Terje Smith Homme

Håkon Valand

Sara Have Nodeland

Ruben Benjamin Høyenes

Navn	Virksomhet
Terje Smith Homme	Lærling elektro på Evje
Håkon Valand	Lærling kokk på SSK
Sara Have Nodeland	Lærling frisør Kristiansand
Ruben Benjamin Høyenes	Musiker, Mosby

Vi har hatt to samlinger med instruktørene i år utenom kursene. En i mars før kursene startet, og en i november, etter at kursene var over.

På den første samlingen før kursene startet, brukte vi tiden til å repetere og fylle på med fag angående sikkerhet. Vi gjennomgikk sikker jobb analyse, varslingsplan og prosedyrer ved uhell, samt gjennomgang av skadested.

Vi hadde også praktiske øvelser på banen, der temaet var; «Hva viss.....konsekvenser?»

Siden vi i år har innført nytt evalueringsskjema, gjennomgikk vi også dette denne dagen.

På samlingen i høst var temaet; «Samtalen i bilen, hva ønsker vi å formidle?»

Vi startet samlingen med gjennomgang av varslingsplan på Skandinavisk Trafikksenter.

Vi jobbet deretter i smågrupper med spørsmål som; hva ønsker vi å formidle på rettstrekket/svingen? Hvilke temaer kan vi ta opp i bilen? Her kjørte vi litt rollespill.

Før de jobbet i grupper, så og hørte de på filmklipp vi selv har tatt opp i bilene under kjøring på kurs. Filmingen har modulansvarlig på banen gjort på de tre siste kursene i år. Filmene er tatt i den hensikt å bli bedre og tryggere på nettopp samtalen i bilen.

Det er et mål at vi etter denne samlingen skal lage en liten folder som kan være et verktøy for instruktørene.

Vi avsluttet denne samlingen på Sport og Moro i Sørlandsparken, der vi hadde sosialt samvær med aktivitet og god mat.

Dette var noen av instruktørenes siste samling, og jeg benytter anledningen til å si: «Takk for flott innsats de årene dere har vært med.»

Aktivitet

Det har vært avholdt 10 kurs totalt i 2013, det første i april og det siste i oktober.

2 av kursene ble forbeholdt grupper; Nullvisjonen i Marnardal, og elever fra ambulanselinjen på Møglestu vgs. Begge disse kursene hadde også andre deltakere, da gruppene ikke fylte kurset.

Kursdato	Antall deltakere	Kommuner representert
13. april	18 + 1 observatør	Kristiansand, Søgne, Mandal, Flekkefjord, Farsund, Kvinesdal, Vennesla, Lillesand, Grimstad, Evje- og Hornnes, Valle
7.mai	17	Kristiansand, Søgne, Mandal, Farsund, Marnardal, Vennesla, Grimstad, Arendal, Tvedestrand
25.mai	17	Kristiansand, Flekkefjord, Kvinesdal, Lillesand, Grimstad
15.juni	16	Kristiansand, Mandal, Marnardal, Åseral, Audnedal, Vennesla, Lillesand, Froland (Nullvisjonen)
25.juni	21	Kristiansand, Lindesnes, Vennesla, Lillesand, Arendal, Risør, Lund i Rogaland
13.august	19	Kristiansand, Songdalen, Søgne, Mandal, Lindesnes, Marnardal, Vennesla, Grimstad, Iveland
31.august	15	Kristiansand, Arendal, Bergen, Skien
14.september	12	Kristiansand, Vennesla, Arendal, Egersund i Rogaland
24.september	18 +1 observatør	Kristiansand, Songdalen, Søgne, Mandal, Lindesnes, Lillesand, Grimstad
8.oktober	20	Kristiansand, Søgne, Mandal, Marnardal, Vennesla, Lillesand, Grimstad, Arendal, Risør, Evje- og Hornnes (Møglestu vgs.)

Mens det i 2012 var 4 ledige plasser i snitt på hvert kurs, har vi i år totalt på alle kursene hatt 7 plasser som ikke har vært fylt opp. ALLE kursene har vært overbooket og hatt ventelister, men fortsatt opplever vi at enkelte ikke melder avbud. Dette gjør at det blir vanskelig å få kursene helt fulle. Jeg sier meg likevel godt fornøyd med fremmøte dette året.

Alle får ved påmelding en skriftlig bekreftelse på påmeldingen. De får også påminnelse på SMS en mnd. før, en uke før og dagen før kurs. Dette har vist seg nyttig for å få mulighet til å erstatte de som da melder avbud. Totalt meldte 63 påmeldte avbud, av ulike grunner. Alle de avmeldte ble erstattet fra ventelistene. Endel avbud ble påmeldt igjen på andre kurs som passet bedre.

De som ikke møter, blir kontaktet i ettertid og tilbudt ny kursdato.

Totalt har det vært deltakere fra 9 av 15 kommuner i Aust-Agder, og fra 12 av 15 kommuner i Vest-Agder.

68 % av deltakerne har vært fra Vest-Agder (78 % i 2012).

29 % har vært fra Aust-Agder (22 % i 2012).

3 % har vært fra kommuner utenfor Agder.

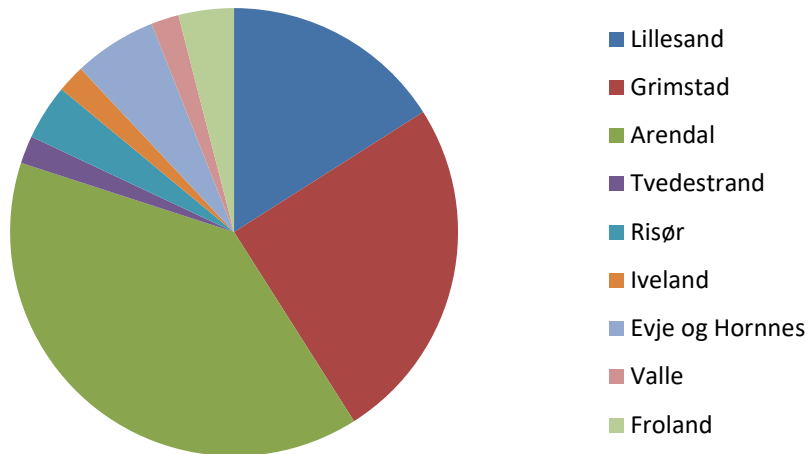
Total kursdeltakelse siden oppstart i 2006

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Antall kurs	3	5	5	6	5	7	10	10
Antall deltakere	61	63	74	87	88	117	139	173

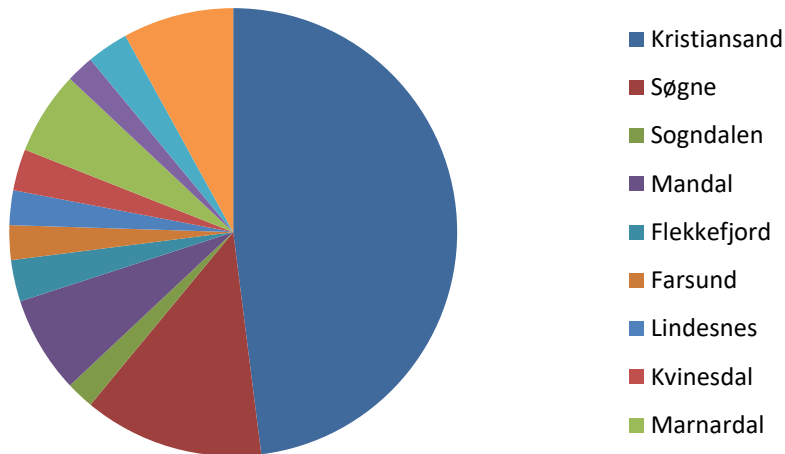
18pluss har også deltatt på Statens veivesens arrangementer for Russ i begge fylkene. På russebilkontrollen hadde vi post sammen med Nullvisjonen i Vest-Agder, og egen post i Aust-Agder. Vi laget en løype der deltakeren skulle gå slalom mellom oppsatte bilskilt, stable klosser og knytte egne sko, alt mens de hadde på seg «promille briller».

En godt mottatt post, der vi fikk mulighet til å gi info direkte til små grupper.

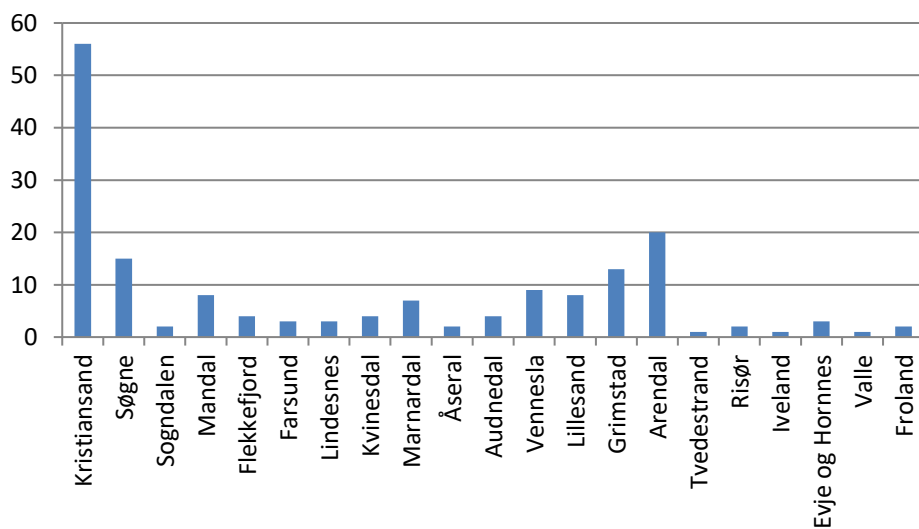
Fordeling mellom kommuner Aust-Agder 2013

Fordeling mellom kommuner i Vest-Agder 2013

Kommuner i Agder som har hatt deltakere i 2013

Markedsføring

Det er ikke brukt mye midler til markedsføring av 18pluss i året som har gått.

- Kinoreklamen som ble kjøpt i 2013, gikk 4 mnd. på våren i 2013. Den ble ikke fornyet, da effekten synes å være liten.
- 18pluss bilen er blitt dekorert, og er nå svært synlig, den blir lagt merke til.
- Reklameplakaten på veggen på Skandinavisk Trafikksenter er blitt rettet opp med riktig logo.

Det som har vist seg å være god markedsføring, har vært besøkene ut til skoler, bedrifter og organisasjoner. Det å kunne snakke trafiksikkerhet, og å ha noe konkret å tilby, som et verktøy for å prøve å få tallene på drepte og hardt skadde ned, synes å bli tatt godt imot.

Prosjektleder har deltatt på trafiksikkerhetsdager på følgende skoler:

- Flekkefjord vgs.
- Øvrebø vgs., to dager
- Vennesla vgs.
- Tangen vgs.
- Alle vgs. i Lister
- Drotningborg vgs.

Hornnes vgs. ble besøkt sammen med Åse Uleberg i «Si ifra».

Alle vgs. skolene i Vest-Agder har hatt besøk, der plakater er blitt hengt opp. Ikke alle arrangerte trafiksikkerhetsdager. Mandal vgs. arrangerte dag, men ble ikke besøkt da jeg ikke ble invitert grunnet kommunikasjonssvikt. Ingen av skolene i Aust-Agder har arrangert trafiksikkerhetsdag. Flere av skolene er likevel besøkt, og plakater hengt opp.

Prosjektet har blitt presentert på trafiksikkerhetsdag på skolesenteret på Kjevik to ganger i år.

18pluss og Agder fotballkrets har hatt et samarbeid, der 18pluss ble bedt om å åpne fotballtinget 2013. 18pluss er blitt frontet på fotballkretsens nettsider, og kurset er blitt markedsført gjennom kretsens egne folk. Dette har ikke hatt den effekten vi kunne ønsket, med så mange i målgruppa. Jeg har tro på en større effekt om vi får tid på samlinger til og selv markedsføre kurset.

18pluss er blitt presentert for politikere, først i Samferdselsutvalget i Vest-Agder i februar. Her fikk politikerne sjansen til å spørre, og flere hørte om prosjektet for første gang.

Prosjektleder fikk også taletid i Knutepunkt Sør til å legge frem prosjektet. Dette ser jeg på som viktig, med tanke på responsen vi fikk da regningen ble sendt ut i fjor. De fleste var ikke villige til å betale for noe de ikke viste hva var. Nå er de mer informert.

Lindesnesrådet ble besøkt i desember, og det er avtale om besøk i Listerrådet i februar 2014.

I mai var UP sjef Øystein Krogstad på besøk for å se på Trafoen og 18pluss, med tanke på å bruke tiltakene for egne folk. I juni ble 18pluss lagt frem på UP's parole for Agder og Rogaland på Utsikten. INGEN av dem hadde hørt om 18pluss tidligere.

18pluss, sammen med Trafoen, er blitt presentert for politiet på Agder i tre paroler i november, presentasjonen ble svært godt mottatt, så gjenstår det å se hvordan de kan bruke prosjektet videre.

Xstrata, som er en av de store hjørnesteinsbedriftene i Agder, arrangerte temadag med trafikksikkerhet som tema. Prosjektleder ble invitert til å holde dagen, og 18pluss ble tilbudt til alle bedriftens ansatte i målgruppen. Bedriften er en bedrift med mange lærlinger.

Tall fra Trygg trafikk, sier at rundt 150 lærlinger vil være innblandet i trafikkulykker hvert år. Det har ikke vært lett å få tilgang på lærlingene, men i år har det blitt opprettet kontakt med lærlingene på bilfag i Stor Kristiansand. 18pluss ble her presentert på en aktivitetsdag der lærlingene var og kjørte Gokart. Tilbudet ble svært godt mottatt, og det satses på et større samarbeid i 2014. Da ønsker vi også å få med kontoret i Aust-Agder.

Vi hadde en målsetting om å fylle 10 kurs i 2013, og dette gikk helt greit med den markedsføringen vi hadde. Skal vi nå flere og øke antall kurs årlig, må det tenkes mer markedsføring.

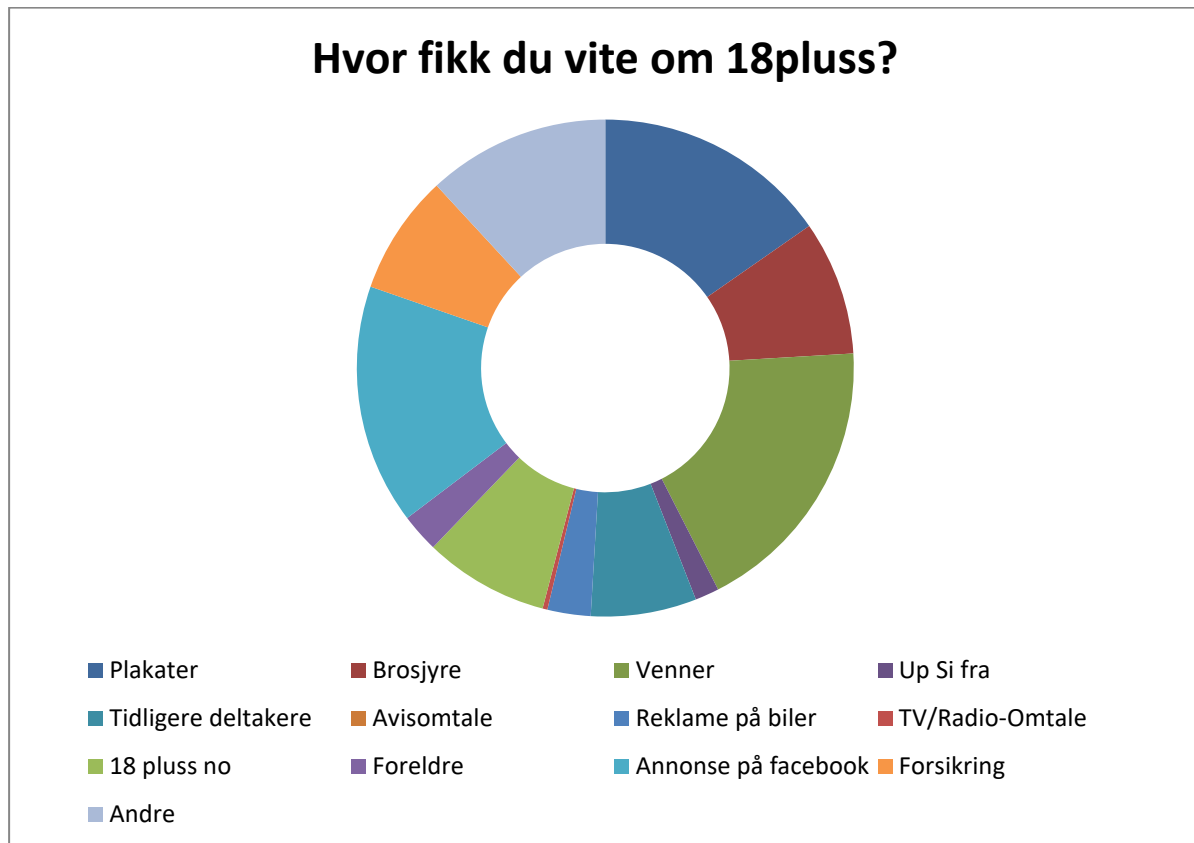
Vi har fått flere tilbakemeldinger på kursene i år, om at markedsføringen er for dårlig, det er for få som har sett/ser det.

Det ble brukt annonser på Face book i forkant av kursene i 2012. Dette er ikke brukt i år, da kursene var fulle lenge før de skulle gå. Ved ledige plasser ble dette nevnt i statusmeldinger, og plassene ble tatt umiddelbart.

Vi har økt antall likere på Face book siden med 65 % siden januar 2012. Det varierer med aktiviteten på siden etter hva som blir lagt ut, og tidspunktet

det legges ut på. Statuser som inneholder trafikk faglig stoff, blir sett av flest. Bilder og statuser umiddelbart etter kurs, har også høy treffprosent. Kurven under viser i hvilken sammenheng deltakerne har fått informasjon om 18pluss. Deltakerne kan krysse av på flere av alternativene.

I 2013 har deltakerne svart følgende:

Informasjon om kurset fra plakater, venner og Face book dominerer.

Dette viser i alle fall at det var riktig av oss å lage nye plakater i 2012, de vi har nå synes!

Som tidligere sier de fortsatt at de tipses av venner og tidligere deltakere, samt andre. (Her er nevnt lærere, kjøreskole, trafikkstasjon, forsikring, foreldre bl.a.) Det betyr at vi fortsatt er svært avhengig av god omtale fra deltakerne.

UP og «Si ifra» hadde ingen score på spørreskjemaet i 2012. De har nå dukket opp med score på evalueringsskjemaene. Dette skjedde etter besøket på UPs parole.

En oversikt på Face book siden vår, viser at 48 % av likerne er jenter, 52 % gutter. Aldersmessig har vi likere i alle aldre, men målgruppen vår, de mellom 18 – 24, er den største gruppen av likere.

Forsikringsselskapene

Selskapene som har sagt seg villige til å støtte prosjektet ved å gi kursdeltakerne rabatt på forsikring, er If og Gjensidige.

Da kursene startet opp var det kun disse to selskapene av alle inviterte, som sa ja til å bli med. Dette gjorde de av samfunnsmessige årsaker, de ønsket å gi et bidrag for å forebygge ulykkene i aldersgruppen.

Begge forsikringsselskapene sier det ikke er god butikk for dem å ha for mange kunder i aldersgruppen som er målgruppen for kurset. Samtidig sier de at det ikke er registrert mye skader på de som har gjennomført kurset.

På spørsmål til deltakerne om hvor mange som er på kurset for å få billigere forsikring, er det normalt at 80-90 % svarer bekreftende på dette.

Kontakten med forsikringsselskapene har vært gjennom besøk og mail.

I februar hadde jeg en runde med informasjon om 18pluss til de ansatte i Gjensidige på kontorene i Kristiansand og Arendal. Jeg så i etterkant av møtene at kontorene oppfordret flere ungdommer til å ta kurset.

Forsikringsselskapene Gjensidige og If har byttet på, og vært til stede med en representant ved oppstart av alle kursene utenom ett i 2013. De får 5 minutter ved oppstart til å presentere sitt tilbud til kursdeltakerne.

Tilbudet de gir til ungdommene som har gjennomført kurset er noe ulikt.

If: 20 % startbonus og 30 % rabatt. Etter et år er bonusen økt til 30 % og rabatten reduseres da med 10 %, osv.

Gjensidige: 20 % startbonus og 25 % rabatt, mister 10 % rabatt etter 1 år, men har da økt bonusen til 30 %, tilsvarende året etter. Gjensidige gir i tillegg tilbake ungdomstillegget dersom du har kjørt skadefritt når du er 24

I begge selskapene vil prisene variere noe med tanke på hvilken bil du har, hvor du bor og kjørelengde du skal ha. Rabatten gies kun ved direkte kontakt med forsikringskontorene i Kristiansand.

Det blir sendt mail til forsikringskontaktene to uker før kursstart, der det blir informert om eventuelt antall ledige plasser på kommende kurs, samt gjort avtale om hvem som møter fra forsikringsselskapene. Etter hvert kurs blir kopi av kursevalueringen sendt til kontaktpersonene i begge selskapene.

Når det gjelder antallet på hvor mange som benytter seg av tilbudet om billigere forsikring etter kurset, har dette ikke vært mulig å få fra forsikringsselskapene.

Budsjettrammer og ressursbruk

Budsjettrammene fra fylket var i 2013 på 1, 3 millioner kroner. Det blir gitt tilskudd på 200.000 fra Aust-Agder fylkeskommune, og tilsvarende beløp fra Statens vegvesen region sør til prosjektet.

Budsjettet var beregnet for totalt 10 kurs.

Det blir etter kursene er over, sendt regning til de kommunene som har hatt deltakere på kurs i 2013. Regningen sendes med en anmodning om betaling, der en ber om 500 kr. pr. deltaker fra den aktuelle kommune. Navn på deltaker, adresse og kursdato blir oppgitt.

Det ble gjort et vedtak i styringsgruppa i 2012 at årsrapporten skulle følge regningen til kommunene.

I 2012 var det 7 av 12 kommuner i Vest-Agder som betalte regningen de fikk. I Aust-Agder betalte 3 av de 9 kommunene som mottok regning. Det er et håp om at flere velger å gi sitt tilskudd etter ny informasjonsrunde til politikerne i år.

Erfaringer og utfordringer

Det har i 2013 vært fulle kurs på alle kursene, i tillegg til at vi har hatt ventelister på de fleste. Vi har hatt enkelte tomme stoler når kursene starter, men dette grunner i at enkelte ikke gir beskjed om frafallet, og at uforutsette ting, som sykdom, selvfølgelig skjer. Ved meldt frafall har plassen blitt fylt opp fra ventelistene.

De første kursene på våren hadde høyt frafall, dette skyldes nok mye at enkelte hadde meldt seg på mer enn 6 mnd. før kurset skulle gå, og ting hadde skjedd i mellomtiden. Det er også en del frafall på de første kursene på høsten, og her skyldes det mye at de har fått skoleplass andre steder og flyttet.

Det er helt klart at det er behov for oppfølging etter påmeldingen har skjedd. De mottar brev umiddelbart etter påmelding, men dette er langt fra nok. Påminnelse på SMS en mnd., en uke og dagen før, har vært nødvendig. Ved påminnelsene har jeg fått avmeldinger, og dermed hatt mulighet til å fylle på fra ventelistene.

At kurset er gratis, og at det ikke har noen konsekvenser om de ikke møter opp, gjør at enkelte nok er mer likegyldige til å følge opp. Påminnelsene på SMS gjør at flere sier ifra om de ikke tenker å komme.

Erfaringene med gruppepåkømlinger (der flere venner melder seg på samtidig) er at om en ikke kommer, kommer ofte ikke de andre heller. De fleste påkømlingerne kommer som enkeltpåkømlinger.

Målsettingen om minst et besøk ute pr. uke i snitt, har nesten vært fulgt. For å få «dra hjelp» har jeg i 2013 prøvd å gjøre 18pluss kjent for grupper som kan være aktuelle hjelpere til å nå ungdommene. Informasjonen til politiske utvalg, politi/UP, opplæringskontor/lærlingeansvarlige, forsikringskontorene bl.a. mener jeg er viktig. Erfaringen jeg har med bare å dele ut skriftlig informasjon, er heller dårlig. Kurset må presenteres direkte om det skal nå frem. Spørsmålene jeg får flest ganger etter presentasjonene er:

- «Hvorfor har vi ikke fått høre om dette før?»
- «Hvorfor markedsfører dere ikke dette mer?»

Kurset for russen på skolene i Vest-Agder, arrangert av Trygg trafikk, er fortsatt en plass der jeg treffer målgruppen veldig godt. Her fikk jeg etablert en del kontakter i fjor, og de er allerede på plass for 2014. Det var klart mange flere påkømlinger etter skolebesøkene i 2013. Målet for 2014 må være å få tak i de skolene som ikke arrangerte noen trafikkdag i 2013.

At ikke det arrangeres tilsvarende i Aust-Agder, vanskeliggjør tilgangen til skolene der.

Statens veivesens «Si ifra» er godt etablert på skolene i begge fylkene, noe som gjør det vanskelig for 18pluss å slippe inn. Svært mange i målgruppen er nettopp på vgs, og å få gitt informasjonen på en ordnet måte står høyt på ønskelista med tanke på markedsføring.

I 2013 har jeg vært heldig og bare hatt erfarne ungdomsinstruktører. De har vært nesten «selvgående» og jeg er imponert over hvor gode tilbakemeldinger de får på evalueringene gitt av kursdeltakerne. Nå er tiden inne for å bytte noen av dem ut, og i 2014 er 4 nye instruktører på plass. Det er alltid spennende med nye kollegaer, og utfordringen ligger nå i å gjøre dem gode og trygge på banen.

Det ble på årets siste møte i styringsgruppa bestemt at leder for 18pluss også overtar som leder for Trafoen. Det vil bli ansatt en person i tillegg, underlagt leder for trafikksikkerhetstiltakene.

Miljøet innenfor TS er til dels lite, og det kreves en del av prosjektleder med tanke på å holde seg oppdatert innenfor feltet, samtidig som prosjektet skal driftes. Dette året er prosjektleder blitt brukt som foreleser på Universitetet i Agder i studiet til Statens Veivesen. Jeg har undervist i risikofaktorer, systemperspektiv kontra personperspektiv, barrieretenking og i 0-visjonens tre grunnpilarer. Undervisningen har foregått i Grimstad, Trondhjem og Oslo.

Fordelen med dette har vært muligheten for å knytte nye kontakter innenfor TS arbeidet, og muligheten til bedre oppdatering innenfor feltet.

Det vil i forbindelse med overtakelse som leder for begge trafikksikkerhetstiltakene (18pluss og Trafoen) bli nye utfordringer å jobbe med. Det er i år kommet et gjennombrudd med tanke på samarbeid med politi, konfliktrådet og friomsorgen. Ungdom som henvises herfra er direkte i målgruppen med tanke på ungdom med høy risikoatferd.

Utfordringen med lang avstand for noen av kommunene i Agder, vil alltid være der. Jeg opplever likevel at dersom de får tilbudet, og ønsker å ta kurset, er ikke avstand så viktig.

Vi har et godt produkt, problemet er fortsatt bare at så få vet om det! Vi trenger all den drahjelp vi kan få, og vi må følge opp. Det er tydelig at produktet selger, om vi bare får tilgang på tilhørere.

Når rapporten skrives er det allerede god påmelding til vårkursene.

Desember 2013

Marit Bech Olsen

